

SOẠN BÀI LUYỆN TẬP TÓM TẮT TÁC PHẨM TỰ SỰ

Tài liệu soạn bài luyện tập tóm tắt tác phẩm tự sự giúp bạn trả lời các câu hỏi trang 58 và trang 59 sách giáo khoa ngữ văn 9 tập 1.

Tài liệu **hướng dẫn soạn bài luyện tập tóm tắt tác phẩm tự sự** sẽ giúp bạn nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học qua 2 phần nội dung gồm

- Sơ lược các kiến thức quan trọng
- Gợi ý trả lời câu hỏi bài tập sách giáo khoa.

Cùng tham khảo...

I. KIẾN THỨC CƠ BẢN	1
II. GỢI Ý TRẢ LỜI CÂU HỎI SGK.....	2
SỰ CẦN THIẾT CỦA VIỆC TÓM TẮT VĂN BẢN TỰ SỰ.....	2
THỰC HÀNH TÓM TẮT MỘT VĂN BẢN TỰ SỰ.....	3
LUYỆN TẬP	3
GHI NHỚ	4

I. KIẾN THỨC CƠ BẢN

Một bản tóm tắt tự sự cần đạt những yêu cầu:

- Đáp ứng đúng mục đích và yêu cầu tóm tắt.
- Bảo đảm tính khách quan: không thêm hoặc bớt các chi tiết, sự việc không có trong tác phẩm, không chen vào các ý kiến riêng của người tóm tắt.
- Bảo đảm tính hoàn chỉnh: giúp người đọc hình dung được toàn bộ câu chuyện, tác phẩm (mở đầu, phát triển, kết thúc).

II. GỢI Ý TRẢ LỜI CÂU HỎI SGK

Hướng dẫn trả lời các câu hỏi trang 58 và 59 SGK ngữ văn 9 tập 1:

SỰ CẦN THIẾT CỦA VIỆC TÓM TẮT VĂN BẢN TỰ SỰ

1 - Trang 58 SGK

Tóm tắt bộ phim "Chiếc lá cuối cùng".

Xiu và Giôn-xi là hai nữ họa sĩ nghèo, còn trẻ, sống trong một căn hộ thuê ở gần công viên Oa-sinh-ton. Cụ Bơ-men cũng là một họa sĩ nghèo, ở một căn hộ thuê ở tầng dưới. Bốn chục năm nay, cụ mơ ước về một kiệt tác nhưng chưa thực hiện được và cụ thường ngồi làm mẫu vẽ cho các họa sĩ để kiếm tiền. Lúc ấy là vào mùa đông, Giôn-xi bị bệnh sung phổi. Bệnh tật và nghèo túng khiến cô tuyệt vọng, không muốn sống nữa. Cô đem từng chiếc lá Còn lại trên cây thường xuân bám vào bức tường gạch đối diện với cửa sổ, chờ khi nào chiếc lá cuối cùng rụng nốt thì cô cũng buông xuôi, lìa đời... Trước khi trời tối, Giôn-xi đếm thấy còn lại bốn chiếc lá. Cụ Bơ-men nghe Xiu kể, rất bực mình vì trên đời lại có những người ngớ ngẩn muốn chết chỉ vì một cây dây leo nào đó rụng hết lá. Rồi cụ Bơ-men và Xiu lên trên gác... Nhưng cuối cùng, cụ Bơ-men đã âm thầm vẽ chiếc lá vào giữa đêm mưa tuyết để thay thế cho chiếc lá cuối cùng vừa rơi rụng. Vì lạc quan, Giôn-xi thoát khỏi tay tử thần và chính cụ Bơ-men lại lìa đời vì sung phổi,

2 - Trang 58 SGK

- Trong nhiều tình huống, một số người có nhu cầu nắm bắt ngắn gọn các nội dung chính của một tác phẩm tự sự. Từ đó nảy sinh hình thức tóm tắt tác phẩm tự sự.
- Các tình huống khác cần tóm tắt văn bản tự sự như: Chuyện xảy ra khi ta vắng mặt, cần biết rõ đầu đuôi để hiểu người, hiểu việc. Thí dụ: Tìm hiểu nguyên nhân một vụ hỏa hoạn, một cuộc chiến tranh hay một án mạng...

THỰC HÀNH TÓM TẮT MỘT VĂN BẢN TỰ SỰ

1 - Trang 58 SGK

Sách giáo khoa nêu lên bảy sự việc khá đầy đủ của cốt truyện [Chuyện người Con gái Nam Xương](#). Nhưng vẫn thiếu một sự việc rất quan trọng là sau khi vợ trảm mình tự sát, một đêm Trương Sinh cùng con trai ngồi bên đèn, đưa con chỉ chiếc bóng trên tường và nói đó chính là người hay tới với mẹ đêm đêm. Chính sự việc này làm chàng hiểu ra vợ mình đã bị oan. Đây chính là sự việc chưa hợp lí, cần bổ sung điều chỉnh trước khi viết văn bản tóm tắt.

2 - Trang 59 SGK

Xưa có một người tên là Trương Sinh, vừa cưới vợ xong đã phải đầu quân đi lính để lại mẹ già và người vợ trẻ là Vũ Thị Thiết, bụng mang dạ chửa. Mẹ Trương Sinh ốm chết, Vũ Nương ma chay chu tất. Giặc tan, Trương Sinh trở về nhà, nghe lời con trai, nghi là vợ mình không chung thủy. Vũ Nương bị oan, bèn gieo mình xuống sông Hoàng Giang tự vẫn. Sau khi goá vợ, một đêm Trương Sinh cùng con trai ngồi bên đèn, đưa con chỉ chiếc bóng trên tường và nói đó chính là người hay tới với mẹ đêm đêm. Lúc đó chàng mới hiểu Vợ mình bị oan. Phan Lang là người cùng làng với Vũ Nương chết đuối ở biển đã được Linh Phi cứu sống. Phan Lang gặp lại Vũ Nương trong động của Linh Phi, Hai người nhận ra nhau. Phan Lang được trở về trần gian, Vũ Nương gửi chiếc hoa tai vàng cùng lời nhắn Trương Sinh. Trương Sinh nghe Phan Lang kể, thương nhớ Vợ vô cùng, bèn lập đền giải oan trên bờ Hoàng Giang, Vũ Nương trở về “ngồi trên chiếc kiệu hoa đứng ở giữa dòng... lúc ẩn, lúc hiện”.

3 - trang 59 SGK

Truyện kể về một người phụ nữ tên Vũ Thị Thiết ở huyện Nam Xương, tỉnh Hà Nam. Vốn là một người vợ xinh đẹp, nét na, đoan chính, nàng giữ lòng chung thủy, hầu hạ mẹ chồng, chăm sóc con thơ suốt thời gian chồng phải đi lính xa nhà. Khi trở về, vì nghe lời ngây thơ của con trẻ, người chồng lầm tưởng nàng thất tiết nên đánh mắng, xua đuổi. Không thể phân giải được oan tình, nàng trảm mình ở sông Hoàng Giang. Cảm động vì lòng trung thực của nàng, Linh Phi (vợ vua biển) cứu nàng và cho ở lại Long cung. Người chồng sau đó hối hận lập đàn giải oan cho nàng. Vũ Nương hiện lên tạ từ rồi trở lại Long Cung.

LUYỆN TẬP

Tóm tắt văn bản tự sự:

Lão Hạc có một người con trai, một mảnh vườn và một con chó. Con trai lão đi phụ đồn điền cao su, lão chỉ còn lại “cậu Vàng”. Vì muốn để lại mảnh vườn cho con, lão phải bán con chó. Lão mang tiền dành dụm được gửi ông giáo và nhờ trông coi mảnh vườn, Cuộc sống mỗi ngày một khó khăn, lão kiếm được gì ăn nấy và bị ốm một trận khủng khiếp. Một hôm lão xin Binh Tư ít bả chó. Ông giáo rất buồn cho lão khi nghe Binh Tư kể chuyện ấy. Nhưng rồi lão bỗng nhiên chết - cái chết thật dữ dội. Cả làng không hiểu vì sao lão chết, trừ Binh Tư và ông giáo.

GHI NHỚ

Tóm tắt một văn bản tự sự là cách làm giúp người đọc và người nghe nắm được nội dung chính của văn bản đó. Văn bản tóm tắt phải nêu được một cách ngắn gọn nhưng đầy đủ các nhân vật và sự việc chính, phù hợp với văn bản được tóm tắt.

// Mong rằng nội dung của **bài hướng dẫn soạn bài luyện tập tóm tắt tác phẩm tự sự** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học và các tài loại [soạn văn 9](#) của Đọc Tài Liệu sẽ là người bạn đồng hành giúp bạn học tốt môn Ngữ Văn 9.